

Nyşanaly sözler

Category: Kitapcy,Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Nyşanaly sözler

NYŞANALY SÖZLER

ÜÇ ZADY

Başga kişä ynanyp bolmaz:

1. Öz halkyň taryhyň ýazmagy;
2. Öz aýalyňy;
3. Öz saglygyň.

ÜÇ ZAT GÖRÜNMEZ

Ýylanyň aýagyny, ýag garynjasynyň gözünü, zalymyň ýagşylygyny heniz gören ýokdur.

ÜÇ ZAT GEREK

Häzirki döwürde bagtly ýaşamak üçin üç zat gerek: aýalyň gowy bolmaly, işleyän edaraň başlygy gowy bolmaly, saglygyň gowy bolmaly. Şol üçüsi gowy bolanlygynda, wokzalda ýaşasa-da bolar.

OGUL ÜÇ HILI BOLÝANDYR

ŞABESER OGUL. Ogul diýip şoňa diýäýseň. Edenli. Gepi-sözi ýerindedir. Kelamyllanyň bukjasyndan bihal söz çykmaň. Uly iliň içinde arzsy bardyr, süýji labyzdyr. Göreniň göwnünden turar. Uly ile ýarar. Illere "menem şunuň ýaly bolsam" diýdirer. Gelim-gidimi tükenmez. Dabarasy dag aşar. Beýle ogluň ýüzi bissimillaly, niýeti-päli täretli, maşgala ojagy dogaly bolar. Ýagşyzadalar onuň yüzüne bakyp, nepes eýlär. Tä ölüänçä onuň yüzünden tuwagy-nury syrylmaz. Ahyrda-da nury-iman bolup, dünýeden öter.

SERBE-SER OGUL. Şabeser ogluň bări ýanydyr. Gepi-sözi galapyn

ýerbe-ýer bolansoň, pylanyň ogly diýdirer.

DERDESER OGUL. Ene-atasya, il-gününe ysnat getirer. Öýli-işikli edip, öýüni aýyrarsyňam weli, keşigini ene-atasy çekmelidir. Ene-atasynyň pensiýasyndan hantama bolýan wagtlary-da az däldir. Özi-de galapyn halatda şo zeýilli bihepbe ogul hut synly-salaly adamlaryň maşgalasynda dünýä inýär.

NEBIS

Nebis üç hili bolýandyr. Ol seniň ho...ol öňüňden ýörese, sen dünýätalap bolarsyň. Harsydünýäligiň ýelgini seniň jynsyň üýtgeder. Jynsy üýtgän adamam durmuşyň hözirini görüp bilmän, haçan görseň gazanç ugrunda hallan atyp, magşar gününiň diwanasy ýaly bolup ýörendir.

Nebsi yzyňdan ýöretseň, sen biakyl bolarsyň. Kemyrsgallylyk mydama saňa hemradyr. Il-güne "özünü oñarmaýar" diýdirersiň. Nebsi deňiňden ýöretseň, ile meñzärsiň. Ýeňli-ýanly, synly-salaly bolup, il içinde ýagşydan adyň tutular.

IŇ AÑSAT, IŇ KYN, IŇ BEÝIK

- Dünýäde iň aňsat zat näme?
- Akmak bilen akylyňy deňlemek.
- Dünýäde iň kyn zat näme?
- Akmaga akmakdygyny boýun aldyrmak.
- Dünýäde iň beýik zat näme?
- Akmagyň dilini tapmak.

ÜÇ ZADYŇ PIRI GÜÝCLÜDIR

SALLANÇAK. Sallançakda ýatyp ulalan çaganyň nepesi mydam düzüwdür. Juda bir pelek tutaymasa, sallançakdan düşenleriň içinde bihaly bolmaz.

ENE HÜWDÜSI. Sallançakdaka ene hüwdüsinden ganan çaga soň-soňlar öz ene-atasy, dogan-garyndaşlary üçin hergiz eşret işigini açar, ýüreginden rehim, yüzünden nur, elinden bereket

gitmez.

DUTAR. Hüwdi bilen, dutaryň owazy bilen sallançagy üwrelen çagalar beýlekilerden tapawutlanyp durandyr. Sebäbi sallançagyň piri, ene hüwdüsiniň piri, dutaryň piri – şu üçüsiniň gudraty bilen kemala gelenler soñ türkmene howandardyr.

ÜÇ SANY EM

Çaga üç ýaşyna deňiç üç sany em bardyr.

BIRINJI. Enesiniň göwsünden inýän süýt. IKINJI. Enesiniň ysy.

ÜÇÜNJI. Enesiniň eliniň ýokumy.

Çaga üç ýasaýanca başga-başa emleri ullanmagyň özi ajalyň buşlukçysyny işigiňe elin çagyryp getirmekden başga zat däldir.

TÖWELLA

Ozallar türkmenlerde töwellanyň üç ýaragy bolupdyr.

1. KERAMAT GÜÝJI. Ýazykly tarap obanyň ýaşulysyny, işan-mollasyny öňüne salyp, töwella etmäge gider eken. Eger şeýdilende töwellaň alynmasa:

2. HORJUN TÖWELLASY. Horjuny altyn-kümüşden dykyp-dolduryp, näme alsaň-al, emma töwellamyzy al diýer ekenler. Eger munda-da başartmasa, onda gezek güýje berilýän eken.

3. TÜÝLI ÝUMRUK. Şuńça ýalbardyk – bolmady, indi eliňden gelenini ediber, meseläni ýumruk bilen çözəris diýer ekenler.

Töwellanyň şol üç görnüşiniň başgaça atlary:

- Söz öni;
- Altyn ortasy;
- Gylyç ujy.

Aşyrberdi KÜRT.

Sözler